

Svakodnevno smo svjedoci sve prisutnije međusobne povezanosti i ovisnosti politike i businessa, na svim razinama našeg društva. Business ovisi o blagonaklonosti politike, a politika postaje sve više business. Moć već odavno nije više u rukama političara (čije se poštenje i sposobnost ocjenjuju svake četiri godine!) već businessmana. I dok smatramo dobrim da ljudi iz svih sfera društva ulaze u politiku, istodobno ne možemo a da ne naglasimo i pogubnu činjenicu koja se događa kada se politika podvrgne managerima, odnosno kada marketing nadjača političko djelovanje. Opće je poznata činjenica da je najbitniji razlog poduzetništva u kapitalizmu isplata dobiti/profita za vlasnika, dok je prvenstveni razlog politike sloboda i jednakost osoba/individua da odlučuju i djeluju u javnoj sferi koja im je zajednička.

U gospodarstvu postoji hijerarhija, dakle nejednakost ljudi, informacija, odlučivanja, upravljanja, a politika je javno djelovanje slobodnih i jednakih građanki i građana. U gospodarskoj oblasti neki ljudi postaju višak, neki škart, a neki tražena roba. Uvođenje takvog upravljanja ljudskim resursima u politiku znači pogubnost demokracije. Uvođenje demokracije u gospodarstvu bilo bi pak ravno ekonomskom samoubojstvu. Spajanje ili međusobna ovisnost tih dviju oblasti s odnosnim razlozima postojanja i djelovanja predstavlja, s jedne strane, temeljnu kontradikciju, a s druge, iskrivljenu a možda i pogubnu demokraciju.

Kada nam se u politici nude poduzetnici/manageri, bez obzira na oblast iz koje dolazili, zapitajmo se jesu li oni jedni od nas, jednaki kao i mi, spremni s nama jednako dijeliti dobro i zlo i čime uopće jamče da razumiju značenje pojma "sukob interesa". Zapitajmo se hoće li zajednicu tretirati kao svoje privatno poduzeće u kojemu su građanke i građani najamna radna snaga, a u najboljem slučaju "mali dioničari" s isto tako malim pravom glasa ili će se u političkom djelovanju rukovoditi principom maksimalizacije dobrobiti za sve. Jer, definirati politiku i nije teško - briga je to za opće (javno) dobro. Barem bi tako trebalo biti, jer poštenu ljudi bave se politikom sa namjerom da usmjeravaju i djeluju u općem, društvenom interesu pomažući zajednici i njezinom razvoju. Dakako, ima i onih koji se politikom bave kako bi pomogli isključivo sebi, stekli političku moć, vlast i time stvorili i otvorili još bolje prilike za profit. Takvi djeluju u korist svojih privatnih interesa nauštrb dobrobiti i dobara zajednice kojoj ostavljaju mrvice, a budućim generacijama jedno veliko ništa. Dopusti li se da politika postane sluga korporativnih interesa, dopustiti će se i da naši potomci postanu tek kmetovi i sluge. Ona svjetlija, modernija varijanta dopušta da postanu strojari, voditelji, recepcioneri, poslovođe ali ne i vlasnici, ne i manageri!

Smjestimo li ovu realističnu i ogoljelu priču o moći, politici, businessu na naš mali poluotok, nepogrešivo će nam se ukazati lik i djelo "vrsnog" pravника, managera i stratega u monopolističkoj djelatnosti u državi, drugog najvećeg dioničara&vlasnika Adris grupe kojem, kao i svakom nezajažljivom moćniku, nedostaje samo ono što ne može kupiti novcem: povjerenje ljudi! Nedostaju mu glasovi birača županije, da bi nad njenim neprocjenjivim nekretninama imao potpunu vlast.

U našoj županiji postoji Adris grupa koju čine dvije strateške poslovne jedinice: duhanska i turistička, uz znane i neznanе tvrtke i tvrtke-kćeri, a vrijednost korporacije posljednjih dvadeset godina povećana je za više od 80 puta, zahvaljujući monopolskoj djelatnosti, uz blagonaklonost državne vlasti, bilo desne ili lijeve orijentacije. Plinio Cuccurin kao član Uprave važna je karika Adris grupe.

Kapital treba obrtati da bi se oplodio, a plodnijeg tla od turizma nema. Preko rovinjskih i vrsarskih turističkih tvrtki, u koje su na mala vrata ušli i iz profita stečenog beskrupoloznim duhanskim monopolističkim metodama pograbili sve što se pograbiti dalo, Adris želi na jednak

monopolistički način zagospodariti i šire. U Rovinju Adris grupa kroči sigurnim putem da stekne monopol u turizmu (dovoljno je navesti sljedeće akvizicije: Jadran-turist Rovinj d.d., Jadran trgovina d.o.o., Rovinjturist d.d., Škaraba - kao dio park šume Punta Corrente, vrijedna nekadašnja upravna zgrada Istarskih boksita, Otok Katarina d.o.o.). U niski neprocjenjivih rovinjskih bisera na potezu Valdibore nedostaje tek zgrada sa zemljištem Centra za istraživanje mora i Mirna d.d. koja je u stečaju. Ne treba biti posebno mudar da bi se zaključilo kakav je trn u sjajnom Adrisovom oku mala Valalta koja zasad uspješno odolijeva svim znanim i neznanim inspekcijama koje joj poput plime dolaze u redovitim vremenskim razmacima. Kad padne Valalta turističko priobalje od Bala do Vrsara postaje u cijelosti vlasništvo korporacije koja je u svega 20 godina izrasla od skromnog duhanskog pogona. "Ljudi moji, ma je li to moguće?" - zavapio bi Mladen Delić da je još živ.

Monopol sam po sebi nije i ne može biti preduvjet razvitka jednog određenog područja, naprotiv! Ukoliko se nastavi takva politika Adris grupe, uz blagonaklonost vlasti, ili ukoliko uspiju steći političku premoć, rezultat bi mogao biti preimenovanje Rovinja u Vlahograd, odnosno Strahograd - dovoljno je imati na umu da otprilike 33% od ukupno zaposlenih u Rovinju spada pod Adris grupu. Kad bi Adris grupa uspjela ostvariti težnje da osvoji i političku vlast onda bi preko 50% ukupnog broja aktivnog stanovništva ovisilo o Adris grupi. A time bi i struktura stanovništva ovisila o dobrohotnosti pojedinaca, elitnih i samoproglšenih gospodara odnosno vladara grada, kojima je i ubuduće će profit biti iznad općih i društvenih interesa. No, u tom kontekstu Adris grupi se mora skinuti kapa. U potpunosti je prihvatila multikulturalnost Rovinja, a napose se vodi računa o migracijama. U kompaniji koja zapošljava više od 3.000 ljudi ni jedan značajniji rukovodeći kadar nije rođen i odrastao u Rovinju. Bit će da su rovinježi sposobni samo za niže rangirane poslove. I dok konobari, sobarice i drugo pomoćno osoblje marljivo uči ruski kako bi pripremljeno dočekalo goste u nove hotele sa 5 zvjezdica, u Zagrebu ili Imotskom već se kale njihovi rukovoditelji - manageri.

Sasvim je očigledno da duhanskom monopolistu, najvećem distributeru tiska i cigareta te turističkom divu u Hrvatskoj, odnosno "krupnom kapitalu" sve dosad postignuto u rovinjskim i istarskim okvirima nije dovoljno, jer novaca ima puno a za realizaciju projekata, ideja, investicija najpotrebnije je imati moć odlučivanja u donošanju prostornih i urbanističkih planova, u ishodovanju lokacijskih, građevinskih i drugih dozvola, u dobivanju odobrenja, u utvrđivanju naknada, poreza i prireza, u raspolaganju općim, društvenim resursima. A sve navedeno radi oplemenjivanja iliti oplođivanja posjedovanog kapitala, odnosno stvaranja profita, neovisno o evidentnom i konkretnom "sukobu interesa" kojeg nikakav zakon ne može nikako spriječiti. Stoga ne čudi političko djelovanje Plinija Cuccurina i težnja da pokuša osvojiti vlast u Rovinju, Puli, Istri u cjelini i da pokuša utjecati na zakonodavnu i izvršnu vlast putem zastupničke dužnosti. No sve te težnje i želje gube svoj smisao kad se prisjetimo na samo neka događanja u kojima je glavni akter bio Plinio Cuccurin, stereotip koji ima oštar, nepopustljiv i brutalan stav prema neistomišljenicima, te osoba koja se obogaćuje na račun zdravlja ljudi i tako "maligno" stečeni kapital upotrebljava radi prisvajanja vlasti.

1. Valja se prisjetiti da se Plinio Cuccurin pokazao i dokazao u slučaju takozvanog "turističkog zemljišta", gdje su u igri bili privatni interesi ondašnje Tvornice duhana, a danas Adris grupe (i u prvom redu managerskog vrha) i opći, društveni interesi svih građana Rovinja. Akteri slučaja bili su:

- Jadran-turist, čijih je 51% temeljnog kapitala posjedovala Zagrebačka banka (čiji je jedan od relevantnijih komitenata bila ondašnja Tvornica duhana Rovinj, a danas Adris grupa),
- Jadran-trgovina kao tvrtka kćer,

-Adria Resorts, poduzeće osnovano od ondašnje Tvornice duhana Rovinj radi ulaska u većinsko vlasništvo turističkih organizacija, a čiji je predsjednik uprave bio Plinio Cuccurin. Naime, tijekom procesa sigurnog preuzimanja Jadran-turista, Adria Resorts utvrdio je da je Jadran-turist upisan na nekretnine u društvenom vlasništvu sa pravom korištenja, te da Rješenjem i Elaboratom Hrvatskog fonda za privatizaciju nisu obuhvaćene cijele katastarske čestice već se eksplicitno navode dijelovi čestica koje ulaze u pretvorbu, odnosno u vlasništvo tvrtke. U nemogućnosti da u svojstvu trgovačkih društava Jadran-turista i Jadran trgovine direktno zatraže uknjižbu prava vlasništva na svim nekretninama pri zemljišno-knjižnoj službi, sudskim se sporom pri Trgovačkom sudu u Rijeci ishodovala presuda radi besplatne uknjižbe vlasništva na cijelim katastarskim česticama. Očigledan je pravni štos da se pravnom namještaljkom tipa "tuži me da te tužim" (između tvrtke i tvrtke-kćeri, a obje u istom vlasništvu) ishodi pravno valjani papir, odnosno sudska presuda, kako bi se moglo uknjižiti vlasništvo nad 474 katastarskih čestica od ukupno cca 200 ha atraktivnog zemljišta, nad kojim se u pretežitim dijelom prethodno imalo samo pravo korištenja i koji nije stoga ušao u pretvorbu. A radi se o atraktivnim lokacijama: zemljištu unutar turističkih kampova, otocima Šturago, Maškin, Sv. Ivan, obali, poljoprivrednom zemljištu, šumama i javnim cestama, znači o dobrima u općoj uporabi, to jest javnom dobru, pomorskom dobru i sl., vrijednim više od milijardu kuna. Trgovački sud u Rijeci, u ekspresnom roku od 28 dana, donio je presudu kojom je dozvolio "besplatnu" uknjižbu nad 200 ha atraktivnog zemljišta Jadran-turistu Rovinj d.d., odnosno Tvornici duhana Rovinj - današnjoj Adris grupi, a nauštrb države, županije i grada, te stoga svih građana Rovinja. Zlobnici bi ovdje mogli pomisliti da je riječ o školskom primjeru pogodovanja "krupnom kapitalu" od strane državnih i inih institucija. Kako bilo, zahvaljujući ondašnjoj gradskoj vlasti, uspjelo se putem Vrhovnog suda u Zagrebu ukinuti presudu Trgovačkog suda u Rijeci i vratiti predmet na ponovno suđenje Općinskom sudu u Rovinju i time poništiti protuzakonitu uknjižbu, tj. spriječiti pokušaj oduzimanja/privatiziranja javnih dobara. Taj slučaj potvrđuje samo jedno: kad su u pitanju interesi tvrtke ili pojedinca u konfrontaciji sa općim, društvenim, javnim interesima, ukoliko taj pojedinac ili tvrtka ima i moć odlučivanja onda uvijek je i uvijek će odlučivati u korist svojih osobnih interesa i nauštrb općih, društvenih, javnih interesa. Stoga, potrebno je dobro razmisliti što i tko se krije iza raznih "nezavisnih lista", kao što je "Ladonja", stvorena od Plinija Cuccurina samo radi stjecanja vlasti.

2. Valja se prisjetiti da je za šire mase udruga "Ladonja" upriličila i vodvilj radnog naziva "predizbor za župana Istarske županije", te da su u tijeku "predizbori radi utvrđenja liste kandidata za skore parlamentarne izbore". Na prvim provedenim predizborima rezultati su množeni sa određenim koeficijentima, ostvarivši povećanje u rasponu od 17,30% do nemogućih i smiješnih 263,20%. Ta je farsa samo doprinijela činjenici da je između pojma "Ladonja" i pojmova "Lažonja" ili "Ladronja" stvar tek u jednom slovu.

3. Valja se prisjetiti da je Plinio Cuccurin predlagatelj projekata u monopolističkim komunalnim i drugim djelatnostima koje ističe kao projekte u interesu društvene zajednice a koji su u interesu samo pojedinaca koji posjeduju kapital - novac, odnosno i od njegove osobne koristi.

4. Valja se prisjetiti da je Plinio Cuccurin htio voditi uređivačku politiku "Glasa Istre", što mu ondašnji glavni urednik Dražen Dobrila nije dozvolio i javno ga prozvao; valja se prisjetiti da je Plinio Cuccurin prijetio novinaru "Glasa Istre" Cristianu Brunu Galiću, ne želeći odgovarati na postavljena mu pitanja o Mon Perinu. Pritisci, bahatost, omalovažavanje, brutalnost, sirovost, nekulturnost, beskrupuloznost, bezobranost, samo su neki od atributa koji realno oslikavaju osobnost člana Uprave kao jednog od najvećih dioničara-vlasnika Adris grupe, gubitničkog kandidata za župana Istarske županije, te sada kandidata za zastupničko mjesto u Saboru.

Sasvim je izvjesno da navedena osoba teži ka uspostavi “diktature kapitala” u Istarskoj županiji i u pojedinim financijski dobrostojećim gradovima, kao što su Rovinj i Pula. Mišljenja smo da nakon “diktature proletarijata” najgore što bi nam se moglo desiti je upravo “diktatura kapitala”, sa željom i nadom da će većina građana Istarske i Primorsko-goranske županije uvidjeti s kim ima posla te mu na odgovarajući način dati do znanja što o istom misli na sljedećim parlamentarnim izborima, naravno nakon što dotični kandidat bude proglašen kao nositelj liste na svojim predizborima unutar svoje stvorene udruge/stranke “Ladonja” (sic!).

5. Valja istaknuti da je Plinio Cuccurin osjetio moralnu obavezu javnosti dostaviti izvješće Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje o provedenom nadzoru Opće bolnice Pula, jer građanke i građani zaslužuju znati kako se upravlja njihovim novcem u službi zdravlja; tim je povodom napao ravnatelja bolnice jer se ne očituje o zdravlju pacijenata a nadzorom je utvrđen čitav niz nepravilnosti u radu koje se očito mogu odraziti na kvalitetu zdravstvenih usluga. Nije li licemjerno bogatiti se proizvodom na kojem piše “pušenje ubija” ili “pušenje ozbiljno šteti vama i drugima oko vas” i moralizirati oko cijene sirnog namaza? Nije li licemjerno moralizirati oko skupih dobavljača bolnice, a svoje male trgovce (TDR-ovih proizvoda) ucjenjivati niskim rabatom i mizernim naknadama pravdajući se tržišnim uvjetima? Pa i bolnica radi u istim tržišnim uvjetima, zar ne?!

6. Valja podsjetiti da su mali dioničari Adris grupe izigrani emisijom povlaštenih dionica na koje se isplaćuje mala dividenda u odnosu na mogućnosti. Izdavanjem povlaštenih dionica bez velikog troška povećan je temeljni kapital, nisu se smanjila upravljačka prava (na temelju redovnih dionica), gomilane rezerve (dobiti) transferiraju se u dugoročnu imovinu (investicije) dok manjinski dioničari dobivaju “mrvice”.

I za kraj priupitajmo se:

- kako vjerovati osobi koja je izgradila svoje bogatstvo upravo na jednoj monopolističkoj/profitabilnoj ali etički upitnoj industriji (duhanom) koja “truje” druge ljude?
- kako vjerovati osobi koja stečeni kapital na amoralan, neetični način upotrebljava radi prisvajanja vlasti?
- treba li pokloniti povjerenje osobi koja je učinila sve kako bi (protuzakonito) uknjižila privatno društvo (u kojem je drugi najveći dioničar/vlasnik) nad 200 ha atraktivnog turističkog zemljišta a na račun svih građana Rovinja?
- kako vjerovati osobi koja si je stvorila osobnu političku listu, odnosno lobističku/interesnu skupinu bez ikakve političke platforme?
- kako vjerovati osobi koja nastupa na licemjerman način, bogateći se proizvodom opasnim za zdravlje tobože brine se o zdravlju ljudi?
- hoćemo li dakle dopustiti da pojedinci politiku pretvore u slugu svojih osobnih i korporativnih interesa?
- može li se vjerovati osobi koja je nizom svojih postupaka u cijelosti razgolitio pojam malog čovjeka i pojam beskrupuloznog kapitalizma u svakom smislu riječi?